

LUND UNIVERSITY

Remissvar: Betänkande SOU 2006:99 - En ny konkurrenslag

Lidgard, Hans Henrik

2007

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Lidgard, H. H. (2007). Remissvar: Betänkande SOU 2006:99 - En ny konkurrenslag.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS
UNIVERSITET

YTTRANDE

2004-06-01

J Ä1 254/04

1

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Juridiska fakultetsstyrelsen
Professor Hans Henrik Lidgard

Remissvar: Betänkande SOU 2006:99 - En ny konkurrenslag

Genom 1993 års konkurrenslag anpassades den svenska konkurrensrätten till EG:s regelsystem. Sedan tillkomsten har lagen utsatts för regelbunden översyn och förändring. I genomsnitt har en lagändring per år genomförts. Likafullt, eller kanske som en följd härav, ansåg regeringen det påkallat att tillkalla en särskild utredare (Dir. 2004:128) med uppdrag att effektivisera det konkurrensrättsliga förfarandet. I uppdraget ingick att överväga instansordning, införa prövningstillstånd, pröva förvärvskontrollreglerna och allmänt att se över lagens struktur. Genom två tilläggsdirektiv har uppdraget successivt utökats till att bland annat pröva kriminalisering av konkurrensrättsöverträdelser och ett skärpt avgiftssystem (Dir. 2005:75 och Dir. 2006:40).

Utredningen har nu fullgjort sitt uppdrag med ett närmare 700 sidor långt betänkande. Juridiska fakultetsstyrelsen vill med anledning av betänkandet framföra följande:

Fakultetsstyrelsens omedelbara intryck är att utredningen utfört sitt uppdrag på ett systematiskt och väldokumenterat sätt. Genomgående är förslagen genomtänkta och kreativa på ett sätt som innebär en klok anpassning av konkurrensregelverket till gemenskapsreglerna.

Detta huvudsakliga intryck ger fakultetsstyrelsen ånyo anledning att framhålla att denna ständiga anpassning till EG-rätten är ett till synes fåfängt arbete, som, precis som utredningen förutskickar, bara kommer att leda till fortsatta anpassningsbehov. Det finns skäl att ifrågasätta behovet av en särskild svensk konkurrenslagstiftning. EG:s konkurrensregler är direkt tillämpliga och mycket skulle vara vunnet om dessa regler (med lättare anpassningsbestämmelser) kunde tillåtas få exklusivt genomslag i Sverige. Trots att fakultetsstyrelsen i sina remissvar konsekvent framhållit förslaget har det hittills inte

vunnit något gehör och fakultetsstyrelsen övergår därför till att kommentera utredningens konkreta förslag.

Fakultetsstyrelsen noterar att utredningen genomgående anpassar sina förslag till den EG-rättsliga utvecklingen och instämmer i de strukturella förändringar av konkurrenslagen, som utredningen föreslår. Vidare noterar fakultetsstyrelsen att utredningens processuella förslag är anpassade för att klara de grundläggande rättighetskrav som kan ställas. Fakultetsstyrelsen kan genomgående ansluta sig till utredningens överväganden och förslag i dessa avseenden. Likaså kan fakultetsstyrelsen fullt ut ansluta sig till utredningens övervägande rörande förändringar av fusionskontrollen.

Utredningens mest kontroversiella förslag gäller möjligheten att i framtiden meddela näringsförbud för näringsidkare, som på ett flagrant sätt medverkar till att de konkurrensrättsliga ”*per se*-förbuden” överträtts.

Fakultetsstyrelsen har i tidigare remissvar framhållit att ett straffrättsligt sanktionssystem borde övervägas och att betydande invändningar kan riktas mot tidigare utredningsförslags komplicerade lösningar. Fakultetsstyrelsen finner dock att införandet av ett ”administrativt” näringsförbud som sanktion vid allvarliga konkurrensöverträdelser tillgodoser de krav på ett sanktionssystem som bör uppställas. Fakultetsstyrelsen instämmer i utredningens överväganden och konkreta förslag om hur systemet bör utformas och vilka lagstiftningsförändringar som erfordras.

Utredningen behandlar på sidan 607 konsekvenser för den konkurrensrättsliga övervakningen. Fakultetsstyrelsen instämmer i att även om näringsförbudet har karaktär av en administrativ sanktion, så kan påföljden jämföras med en straffrättslig sanktion i Europakonventionens mening. Det medför att höga krav måste ställas på myndighetens utredningsverksamhet från det initiala stadiet och genom hela utredningen. Här finns det anledning för konkurrensmyndigheten att skärpa sin handläggningsprocess för att tillgodose rimliga krav på rättssäkerhet. En sådan skärpning medför en initial kostnad, som utredningen inte förefaller att fullt ut beakta. Det är emellertid fakultetsstyrelsens uppfattning att redan existerande system med höga konkurrensskadeavgifter ställer samma krav på skärpning av den ”administrativa” handläggningen. Utredningens förslag innebär av den anledningen inte någon merkostnad i förhållande till vad som i alla händelser behöver åtgärdas.

Vidare noterar fakultetsstyrelsen att ett näringsförbud är territoriellt begränsat. Det innebär till exempel att större företag lätt kringgår förbudet genom att flytta företagsledning eller omplacera enskilda individer. Vidare torde det vara tveksamt om näringsförbud kan riktas mot svensk företagsledning när det konkurrensbegränsande förfarandet uteslutande haft sina effekter utanför Sveriges gränser (s. 596). EG-rätten kräver att sanktioner, som kan följa av svensk rätt, också ska kunna användas vid överträdelse av de EG-rättsliga reglerna. Risk finns för att Sverige inte kan fullgöra sina skyldigheter när de konkurrensnedvridande effekterna uteslutande uppstår i annat EG-land.

Denna tveksamhet bör dock inte leda till att näringsförbudssanktionen inte införs. Snarare bör Sverige verka på Europaplanet för en harmonisering av regelsystemet med ett alleuropeiskt utnyttjande av institut motsvarande näringsförbud. Det torde idag inte finnas något som hindrar att sanktionskatalogen i EG-rätten kompletteras med just ett näringsförbud. Eftersom systemet skenbart inte är straffrättsligt utan administrativt, kan inte invändningar riktas mot en "europeisering" av samma skäl som invändningar inte riktas mot böterna i EG:s konkurrensrättssystem. I alla händelser borde nationell rätt kunna harmoniseras på samma sätt som för närvarande är fallet med straffpåföljder inom immaterialrätten.

Fakultetsstyrelsen tillstyrker således utan förbehåll att utredningens förslag genomförs på de grunder och det sätt utredningen föreslår.

Enligt delegation

Hans Henrik Lidgard